

De Geboorte van Jezus

verdieping

Orthodoxe godsdienst

Naam: .....

Deze lesbundel werd ontwikkeld door Maria Chrysochoidou, leerkracht orthodoxe godsdienst in het lager onderwijs in Vlaanderen. Vormgeving en tekstcorrectie werden verzorgd door Marc Goris.

De afbeeldingen van iconen werden opgenomen voor didactische doeleinden.

Deze lesbundel kan vrij worden gebruikt en gedownload via www.orthodoxelessen.be. Het is niet toegestaan teksten en oefeningen uit deze lesbundel te wijzigen of buiten de context van deze lesbundel te gebruiken, kopiëren of vermenigvuldigen.

De schepping van de mens en de val van Adam en Eva

In het derde leerjaar heb je geleerd hoe God eerst de wereld en daarna Adam en Eva heeft geschapen. God gaf Adam en Eva een prachtige tuin, de tuin van Eden. Die lag ergens in Mesopotamië. In deze tuin konden Adam en Eva God zien en met Hem praten. God gaf hen de mogelijkheid om op Hem te lijken en eeuwig met Hem te leven.

Om dit doel te bereiken gaf God hen één regel: ze mochten de vruchten van alle bomen eten, behalve van de boom van kennis van goed en kwaad, die in het midden van de tuin stond. Als ze toch van die boom zouden eten, zouden ze van God verwijderd worden. Dat betekent dat ze zouden sterven, lichamelijk en geestelijk.

Adam en Eva waren niet gehoorzaam aan God. Ze luisterden naar de slang – dat was de duivel – en aten toch van de boom. En nog erger: ze vroegen geen vergeving van God voor wat ze hadden gedaan. Daarom werden ze verdreven uit de tuin van Eden, het Paradijs.

Vanaf dat moment konden Adam en Eva God niet meer zien. God maakte kleren van dierenhuiden en stuurde ze weg van Hem. Het Paradijs ging dicht. Ze konden er niet meer in.

Zet de prenten van dit verhaal in de juiste volgorde:

Het reddingsplan van God

God – de Heilige Drie-eenheid – hield nog steeds van Adam en Eva en voordat ze vertrokken, gaf God hen hoop: God beloofde aan Adam en Eva dat er ooit iemand zal komen die sterker zal zijn dan de duivel en hem zal verslaan. Dit noemen we de eerste Blijde Boodschap.

Wie zal er komen? .....
de Zoon van God.

De Heilige Drie-eenheid wachtte op het juiste ogenblik om Zijn Zoon als mens op aarde te zetten. Hij wachtte op een heilige vrouw die de Moeder van Zijn Zoon zou kunnen worden.

Toen het juiste ogenblik aangebroken was, stuurde God Zijn Aartsengel Gabriël naar Maria. Maria woonde in Nazareth in het huis van Jozef, die door de hogepriester Zacharias als haar beschermer werd aangesteld. Maria's ouders waren al overleden, dus er was niemand die voor haar kon zorgen.

De Aartsengel ..... vroeg ..... of ze de Moeder van de Zoon van God wilde worden. Maria aanvaardde die roeping. De Zoon van God wordt mens in haar buik.

Maria wordt “de brug tussen Hemel en aarde”. Door haar gehoorzaamheid komt de Zoon van God naar de aarde om samen met de mensen te leven, hen terug naar Zijn Vader te leiden en het Paradijs opnieuw te openen.

eerste Blijde Boodschap

De Aartsengel Gabriël vertelt aan Maria dat zij de moeder zal worden van de Zoon van God.

Blijde Boodschap

God belooft aan Adam en Eva dat er ooit iemand komt die de duivel zal verslaan.

Wat belofde God aan Adam en Eva voordat ze het Paradijs verlieten?

- ☐ dat ze nooit zouden sterven
- ☐ dat er ooit iemand zou komen die de duivel zal verslaan
- ☐ dat ze terug mochten komen naar het Paradijs
- ☐ dat ze voor altijd jong zouden blijven

Wie wordt in de tekst beschreven als "de Zoon van God"?

- ☐ Adam
- ☐ Jozef
- ☐ Jezus
- ☐ Zacharias

Waarom werd Jozef door de hogepriester Zacharias als Maria's beschermer aangewezen?

- ☐ omdat Maria geen huis had
- ☐ omdat Maria's ouders overleden waren
- ☐ omdat Jozef het had voorgesteld aan de hogepriester Zacharias
- ☐ omdat Maria het had gevraagd

Welke aartsengel stuurde God naar Maria?

- ☐ Michaël
- ☐ Rafaël
- ☐ Uriël
- ☐ Gabriël

Wat vroeg de Aartsengel aan Maria?

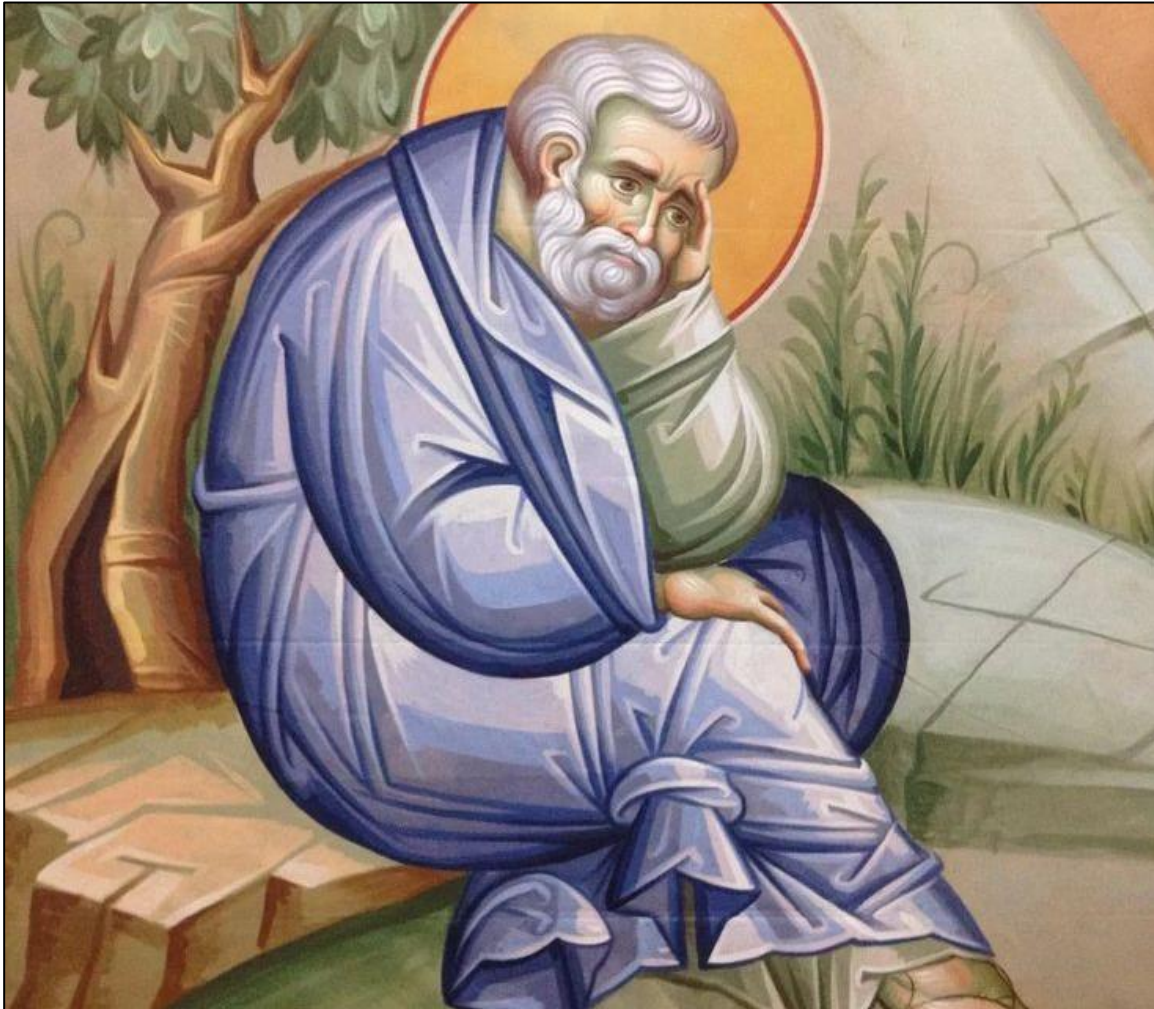
- ☐ of ze in Nazareth wilde blijven
- ☐ of ze de Moeder van de Zoon van God wilde worden
- ☐ of ze Adam en Eva wilde helpen
- ☐ of ze Jozef als beschermer wilde kiezen

Wat betekent het dat Maria "de brug tussen Hemel en aarde" wordt genoemd?

- ☐ Ze verbindt de mensen met God door haar gehoorzaamheid.
- ☐ Ze bouwt een echte brug naar het Paradijs.
- ☐ Ze geeft mensen toegang tot de engelen.
- ☐ Ze leidt de duivel weg van de aarde.

Jozef, de beschermer van Maria

De geboorte van Jezus Christus ging zo: Maria, een jonge vrouw, was verloofd met Jozef. Voordat ze gingen trouwen, bleek Maria zwanger te zijn. Dit kwam niet door een man, maar door de Heilige Geest.

Jozef, die een goede en eerlijke man was, wilde Maria niet in problemen brengen. Daarom dacht hij erover om de verloving in stilte te verbreken. Maar terwijl Jozef hierover nadacht, kreeg hij een droom. In die droom verscheen de Aartsengel Gabriël, die tegen hem zei: "Jozef, wees niet bang om Maria bij jou in huis te nemen. Het kind dat zij verwacht, komt van de Heilige Geest. Ze zal een zoon krijgen, en jij moet Hem Jezus noemen, want Hij zal de mensen redden van hun zonden."

Dit gebeurde zodat werd vervuld wat de profeet lang geleden had gezegd: "De maagd zal zwanger worden en een zoon krijgen. Zijn naam zal Immanuël zijn." Immanuël betekent: God is met ons.

Toen Jozef wakker werd, deed hij wat de Aartsengel hem had verteld. Hij nam Maria bij hem in huis tot de geboorte van haar Zoon. En Jozef gaf Hem de naam Jezus.

Kleur de zinnen die waar zijn in het groen. Zinnen die niet waar zijn, kleur je rood.

De zwangerschap van Maria was het werk van de Heilige Geest.

De Aartsengel Gabriël zei dat Jozef Maria moest wegsturen.

De naam Jezus betekent "God is met ons."

De geboorte van Jezus vervulde een oude profetie.

Jozef gaf het kind zelf de naam Immanuël.

Vul de zinnen aan:

Maria was zwanger. Dat kwam niet door een man, maar .....

.....

Jozef was een goede man en wilde Maria niet .....

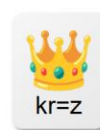
In zijn droom verscheen de Aartsengel ..... en zei: "Wees niet bang

om ..... "

De Aartsengel vertelde dat het kind Jezus moest heten, omdat .....

..... "

Immanuël betekent: .....

.....

..... "

De geboorte van Jezus en het bezoek van de herders

In die tijd besloot keizer Augustus dat er een volkstelling moest komen. Iedereen in het hele land moest zich laten inschrijven. Iedereen moest naar de stad van zijn familie reizen om zich daar in te schrijven.

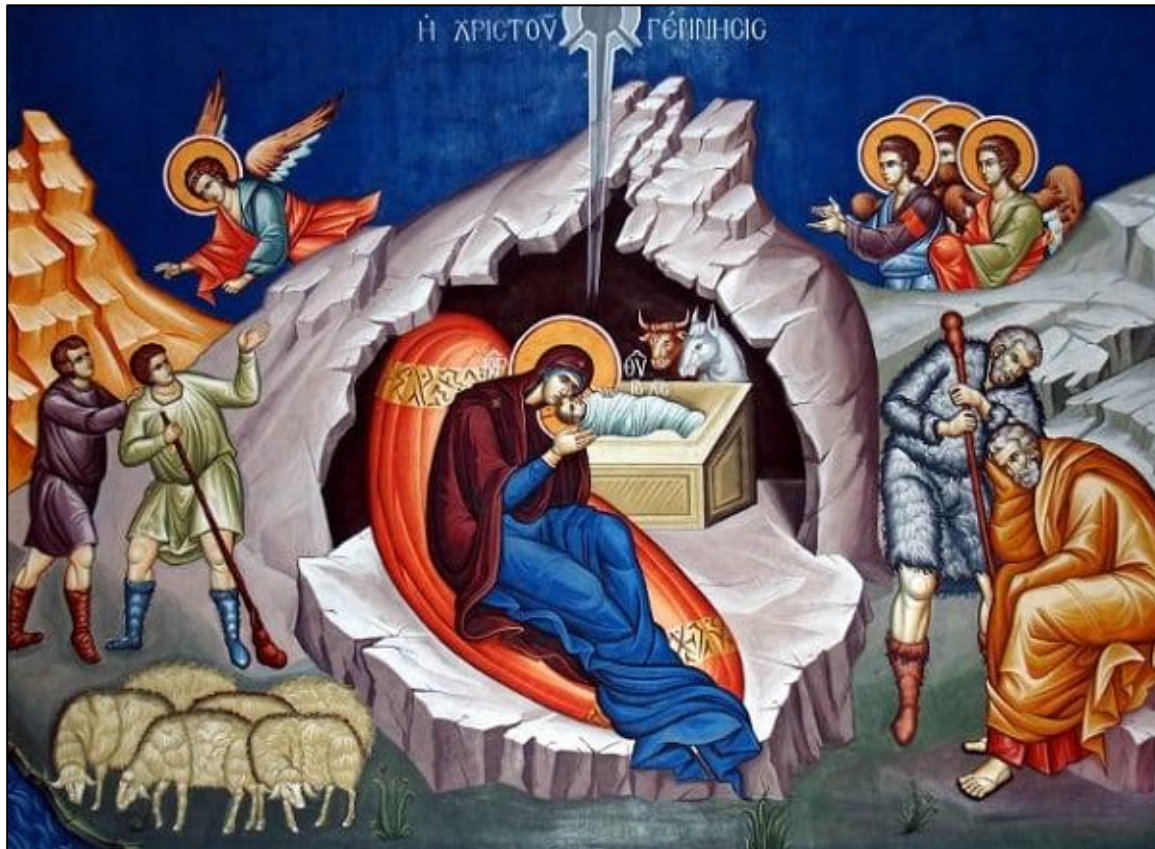
Ook Jozef moest op reis. Omdat hij uit Bethlehem kwam, ging hij van Nazareth in Galilea naar Bethlehem in Judea, de stad van David. Hij nam Maria mee, zijn verloofde. Maria was in verwachting van een baby.

Toen ze in Bethlehem waren, werd het tijd dat de baby geboren zou worden. Er was geen plaats voor hen in de herberg en dus zochten ze beschutting in een stal in een grot. Maria kreeg een zoon. Ze wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe.

In de buurt waren herders die 's nachts op hun schapen pasten. Plotseling verscheen een engel van God aan hen. Een helder licht van God straalde om hen heen en de herders werden heel bang.

Maar de engel zei: "Wees niet bang! Ik heb goed nieuws voor jullie en voor iedereen. Vandaag is er in de stad van David een Redder geboren. Hij is Christus, de Heer. Dit is hoe jullie Hem zullen vinden: een baby, gewikkeld in doeken en liggend in een kribbe."

Opeens kwamen er nog meer engelen. Ze zongen samen: "Eer aan God in de hemel, en vrede op aarde voor de mensen van wie God houdt!"

Toen de engelen weer naar de hemel gingen, zeiden de herders tegen elkaar: "Laten we naar Bethlehem gaan! Laten we kijken wat er gebeurd is, zoals de engel ons heeft verteld."

Ze haastten zich naar Bethlehem en vonden Maria, Jozef en de baby, die in een kribbe lag. Toen ze dat zagen, vertelden ze aan iedereen wat de engel hen had gezegd. De mensen waren verbaasd over hun verhaal. De herders gingen terug naar hun schapen. Ze loofden en dankten God, want alles was precies zoals de engel had gezegd.

Maria dacht na over alles wat er was gebeurd en bewaarde het in haar hart. Het kind kreeg de naam Jezus, zoals de Aartsengel had gezegd voordat Maria zwanger werd.

De engel die aan de herders verscheen was de Aartsengel Gabriël, die ook de Blijde Boodschap aan Maria had gebracht.

Kan jij de juiste zinnen maken met deze woorden?

en	reis	gingen	Maria	Bethlehem	Jozef	op	naar

.....

kind	legde	in	Maria	het	kribbe	een

.....

God	engel	herders	Een	aan	verscheen	de	van

.....

goed	heb	en	jullie	voor	voor	Ik	nieuws	iedereen

.....

alles	bewaarde	er	haar	Maria	hart	wat	gebeurde	in

.....

Waarom moesten Jozef en Maria op reis?

- ☐ omdat Jozef en Maria zouden stemmen
- ☐ omdat zij op bezoek gingen bij de familie van Jozef
- ☐ omdat de keizer een volkstelling wilde houden
- ☐ omdat de stad Bethlehem feest ging vieren

Waar moesten mensen naartoe om zich in te schrijven?

- ☐ naar hun kerk
- ☐ naar de stad waar ze vandaan kwamen
- ☐ naar de hoofdstad van het land
- ☐ naar Jeruzalem

Waarom gingen Jozef en Maria naar Bethlehem?

- ☐ Ze wilden een nieuwe plek om te wonen.
- ☐ Ze gingen op vakantie.
- ☐ Jozef kwam uit Bethlehem.
- ☐ Ze wilden familie bezoeken.

Waar werd Jezus geboren?

- ☐ in een ziekenhuis
- ☐ in een herberg
- ☐ in een grot
- ☐ in Nazareth

Wat gebeurde er na de geboorte van Jezus?

- ☐ Maria legde Hem in een wieg in een mooi huis.
- ☐ Jozef en Maria brachten de baby naar de Tempel van Jeruzalem.
- ☐ Maria wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe.
- ☐ De keizer kwam op bezoek.

Wat vertelde de engel aan de herders?

- ☐ "Er moet vrede op de aarde komen."
- ☐ "Wees bang voor de Heer."
- ☐ "Breng het kind naar een herberg."
- ☐ "Er is een Redder geboren in de stad van David."

De Aartsengel Gabriël	Zij pasten 's nachts op hun schapen.
De engelen	Hij verscheen plotseling met een helder licht.
De herders	Zij zongen samen: "Eer aan God in de hemel, en vrede op aarde."
De herders	Zij zeiden: "Laten we naar Bethlehem gaan!"
De herders	Zij vonden Maria en Jozef in een stal. De baby lag in een kribbe.
Jezus	Zij bewaarde alles wat er was gebeurd in haar hart.
Maria	Hij kreeg een naam die door de engel was gegeven.

Het bezoek van de drie Wijzen

Toen Jezus in Bethlehem in Judea werd geboren, regeerde koning Herodes. In die tijd kwamen er Wijzen uit het Oosten naar Jeruzalem. Ze vroegen: "Waar is het pasgeboren kind, de koning van de joden? We hebben zijn ster in het Oosten gezien en zijn gekomen om Hem te eren."

Toen koning Herodes dit hoorde, schrok hij, en heel Jeruzalem met hem. Hij liet alle hogepriesters en schriftgeleerden komen en vroeg hen waar de Christus geboren zou worden. Ze zeiden: "In Bethlehem in Judea. Dat staat in de profetieën: 'En jij, Bethlehem, in het land van Judea, je bent zeker niet de kleinste onder de leiders van Judea, want uit jou zal een leider komen die een herder zal zijn voor mijn volk Israël.'"

Herodes riep de Wijzen in het geheim bij zich en vroeg hen precies wanneer de ster was verschenen. Daarna gaf hij hen de opdracht: "Ga op zoek naar dat kind. Als je het hebt gevonden, laat het mij dan weten, zodat ook ik Hem kan eren."

De Wijzen gingen op weg. De ster die ze in het Oosten hadden gezien, leidde hen verder en bleef stilstaan boven de plek waar het Kind was. Ze gingen het huis binnen en zagen het kind met zijn moeder Maria. Ze waren ontzettend blij toen ze het Kind zagen. Ze knielden neer en eerden Hem. Daarna gaven ze Hem geschenken: goud, wierook en mirre.

In een droom waarschuwde God hen om niet terug te gaan naar Herodes. Daarom namen ze een andere weg terug naar hun eigen land.

De volgende gebeurtenissen uit de tekst staan door elkaar. Zet ze in de goede volgorde door de nummers 1 tot en met 8 in te vullen.

____	Herodes liet schriftgeleerden en hogepriesters komen om te vragen waar de Christus geboren zou worden.
____	De Wijzen knielden neer en eerden Jezus, en gaven Hem geschenken: goud, wierook en mirre.
____	Toen Jezus in Bethlehem werd geboren, kwamen er Wijzen uit het Oosten naar Jeruzalem.
____	God waarschuwde de Wijzen in een droom om niet terug te gaan naar Herodes. Ze gingen via een andere weg terug naar huis.
____	De Wijzen gingen op weg naar Bethlehem en werden geleid door een ster die stilstond boven de plek waar Jezus was.
____	Herodes riep de Wijzen in het geheim bij zich en vroeg wanneer de ster was verschenen.
____	De Wijzen vroegen in Jeruzalem: "Waar is het pasgeboren kind, de koning van de Joden?"
____	Ze gingen het huis binnen en zagen Maria en Jezus.

Wie waren de drie Wijze mannen?

Volgens de Heilige Traditie waren de drie Wijze mannen Perzen. Ze kwamen dus uit Perzië, een land waar nu Iran ligt. Ze waren astronomen – dat zijn geleerden die de sterren bestuderen. Ze hadden een bijzondere nieuwe ster aan de hemel gezien. Die ster stond niet stil zoals alle andere sterren, maar ze bewoog. Ze volgden de ster tot bij Jezus. Hun namen waren Melchior, Balthasar en Gaspar.

Wat waren de geschenken van de drie Wijze mannen?

De eerste wijze gaf goud, een geschenk voor een koning, want Jezus is een koning. De tweede wijze gaf wierook, dat mensen vaak aan God offeren, want Jezus is de Zoon van God. De derde wijze gaf mirre, een olie waarmee men iemand insmeert na de dood. Dit was een teken dat Jezus later zou sterven voor de mensen.

Wat was de ster van Bethlehem?

De ster van de drie Wijze mannen was geen gewone ster, zoals de sterren die je 's nachts aan de hemel ziet. Het was volgens de Heilige Johannes Chrysostomus eigenlijk een bijzondere, onzichtbare kracht, net zoals een engel, die er uit zag als een ster. Maar deze ster was ook overdag zichtbaar, wat normaal niet kan.

De ster verdween toen de Wijze mannen bij Jeruzalem aankwamen en verscheen weer toen ze de stad verlieten. Een gewone ster kan zo iets niet doen! Zo weten we dat deze ster heel bijzonder was.

De herders en de drie Wijze mannen waren de eersten aan wie God de geboorte van Zijn Zoon bekend maakte. Waarom denk je dat Hij hen koos, en niet de koning, hogepriesters of andere belangrijke personen?

God wilde duidelijk maken dat Zijn Zoon in de eerste plaats gekomen was voor gewone, eenvoudige mensen. De herders waren nederige mensen, die niet verblind waren door macht en rijkdom, en waren daarom door God gekozen om als eerste Jezus te mogen zien.

Bovendien wilde God tonen dat Zijn Zoon niet enkel gekomen was voor de Israëlieten, maar voor alle mensen in de hele wereld. God stuurde immers een ster naar het oosten om de Wijze mannen, die ver buiten Israël woonden, als een gids naar Jezus te leiden.

Wat symboliseerde het goud dat de eerste wijze aan Jezus gaf?

- ☐ Jezus zou sterven voor de mensen.
- ☐ Jezus is de Zoon van God.
- ☐ Jezus is een koning.
- ☐ Jezus is een profeet.

Wat was de betekenis van de wierook die de tweede wijze gaf?

- ☐ Het was een teken van rijkdom.
- ☐ Mensen offeren wierook vaak aan God, en Jezus is de Zoon van God.
- ☐ Het stond voor de dood van Jezus.
- ☐ Het bracht geluk voor Maria en Jozef.

Waarom gaf de derde wijze mirre aan Jezus?

- ☐ omdat Jezus een koning was
- ☐ om Maria en Jozef te helpen
- ☐ als een teken dat Jezus later zou sterven voor de mensen
- ☐ omdat mirre een kostbaar geschenk was

Wat was de ster van Bethlehem volgens Johannes Chrysostomus?

- ☐ een gewone ster aan de hemel
- ☐ een komeet
- ☐ een planeet
- ☐ een bijzondere, onzichtbare kracht die eruitzag als een ster

Wat was er bijzonder aan de ster van Bethlehem?

- ☐ Hij was groter dan alle andere sterren.
- ☐ Hij bleef altijd op dezelfde plek staan.
- ☐ Hij was overdag zichtbaar.
- ☐ Hij was alleen 's nachts te zien.

Waarom weten we dat de ster van Bethlehem geen gewone ster was?

- ☐ omdat hij veel stralender was
- ☐ omdat hij veel groter was
- ☐ omdat hij sprak met de Wijze mannen
- ☐ omdat hij verdween en weer verscheen

Zet de nummertjes in het icoon:

1. Jezus	4. De Aartsengel Gabriël	6. Een herder
2. Maria	5. Het koor van engelen	7. De wijze mannen
3. Jozef		

Vul de ontbrekende woord in.

David	engelen	licht	graf
grot	Hades	herders	Jozef
licht	midden	Paradijs	ster

Maria ligt in het ..... van het icoon van de Geboorte, vaak op een rood bed of kussen. Dit benadrukt haar afkomst van koning .....

Jezus ligt als baby in een kribbe, gewikkeld in doeken. De kribbe lijkt vaak op een stenen kist als een verwijzing naar Zijn toekomstige ..... . Jezus wordt geboren om te sterven op het Kruis en zo naar de ..... te gaan en de mensen mee te nemen naar het ..... . Het Paradijs is het samenzijn met de Heilige Drie-eenheid.

De stal wordt vaak afgebeeld als een donkere ....., die de duisternis van de wereld symboliseert. Jezus' ..... verdrijft deze duisternis.

Bovenaan in het icoon staan ..... afgebeeld. Zij loven God en brengen het nieuws van de geboorte van Jezus aan de .....

Aan een kant van het icoon reizen de Wijzen, geleid door de ..... . Zij brengen geschenken en vertegenwoordigen de volken die niet Israëlieten zijn maar toch christenen zullen worden.

De ster boven de grot symboliseert het goddelijke .....

Onderaan het icoon zit ..... apart van Maria, in gedachten verzonken of twijfelend.

Jozef zit niet centraal in het icoon want hij is niet de vader van Jezus. Jozef en Maria zijn nooit getrouwd geweest. Ze waren wel verloofd maar Jozef was haar beschermer en niet haar man. Moeder Gods is altijd maagd gebleven. Jozef is een heilige van Onze Kerk en wordt vereerd op de eerste zondag na Kerstmis.

De vlucht naar Egypte en de kindermoord in Bethlehem

. In de droom verscheen opnieuw de Aartsengel Gabriël, die tegen hem zei: "Sta op, neem het Kind en Zijn moeder mee en vlucht naar Egypte. Blijf daar totdat ik je iets anders zeg, want koning Herodes is op zoek naar het Kind om Hem te doden." Jozef stond meteen op en diezelfde nacht vertrok hij met Maria en Jezus naar Egypte.

Toen koning Herodes ontdekte dat de Wijzen hem hadden misleid, werd hij woedend. Hij stuurde zijn soldaten naar Bethlehem en de omgeving en liet alle jongetjes van twee jaar en jonger doden. Dit deed hij omdat hij van de Wijzen had gehoord wanneer de ster precies was verschenen.

Zet de gebeurtenissen in de juiste volgorde:

____	Herodes liet alle jongetjes van twee jaar en jonger in Bethlehem doden.
____	De aartsengel Gabriel waarschuwde Jozef om samen met Maria en Jezus naar Egypte te vluchten.
____	Jozef, Maria en Jezus vertrokken 's nachts naar Egypte.
____	Herodes ontdekte dat de Wijzen hem hadden misleid.

Na het vertrek van de Wijzen	omdat de Wijzen hem hadden misleid.
Jozef vluchtte met Maria en Jezus naar Egypte	omdat hij bang was voor een nieuwe koning.
Herodes werd woedend	omdat de Aartsengel hem dat had opgedragen.
Herodes liet alle jongetjes tot twee jaar doden	kreeg Jozef een droom.

Waarom liet Herodes alle jongetjes tot 2 jaar oud vermoorden?

Herodes was de koning van Judea. Toen hij hoorde dat er een nieuwe koning geboren was, werd hij bang. Misschien zou deze nieuwe koning hem later wel van de macht verdrijven! Dat wou hij niet laten gebeuren! Als hij alle jongetjes tot twee jaar oud zou laten vermoorden, dan was daar vast ook die nieuwe koning bij.

Maar volstond het dan niet dat enkel de kleine baby's vermoord werden. Waarom jongetjes tot 2 jaar oud? De ster was aan de Wijze mannen verschenen op het ogenblik waarop Jezus geboren was. Maar de verre reis vanuit Perzië tot in Jeruzalem had bijna 2 jaar geduurd.

In totaal liet Herodes 14.000 jongetjes ombrengen. De Orthodoxe Kerk eert hen als heiligen op 29 december. Dat is ..... dagen na Kerstmis.

29

december

De terugkeer uit Egypte

Toen koning Herodes gestorven was, verscheen de Aartsengel Gabriël in een droom weer aan Jozef. De Aartsengel zei: "Sta op, neem het Kind en zijn moeder mee en ga terug naar het land Israël, want de mensen die het Kind wilden doden, zijn er niet meer."

Jozef stond op, nam Jezus en Maria mee, en ging op weg naar Israël. Ze bleven daar tot Herodes stierf. Zo werd vervuld wat God had gezegd door de profeet: "Ik heb mijn Zoon uit Egypte geroepen."

Maar toen hij hoorde dat Archelaüs, de zoon van Herodes, nu de koning van Judea was, durfde hij daar niet naartoe te gaan. God waarschuwde Jozef in een droom om naar zijn huis in Nazareth in Galilea te gaan. Zo werd waar wat de profeten lang geleden hadden gezegd: Jezus zou "een Nazareeër" genoemd worden.

Wat zei de Aartsengel in Egypte tegen Jozef?

omdat Archelaüs daar koning was

Waar woonde Jozef met zijn gezin na Judea?

door een engel in zijn droom.

Waarom ging Jozef niet naar Judea?

"Ga met Maria en Jezus terug naar Israël."

Hoe waarschuwde God Jozef?

dat Hij een Nazareeër genoemd zou worden.

Wat zeiden de profeten over Jezus?

in Nazaret, een stad in Galilea

Kleur de zinnen die juist zijn groen. De zinnen die fout zijn, kleur je rood.

De Aartsengel Michaël verscheen aan Jozef toen die aan het werk was.

Archelaüs, de broer van Herodes, was nu koning van Judea.

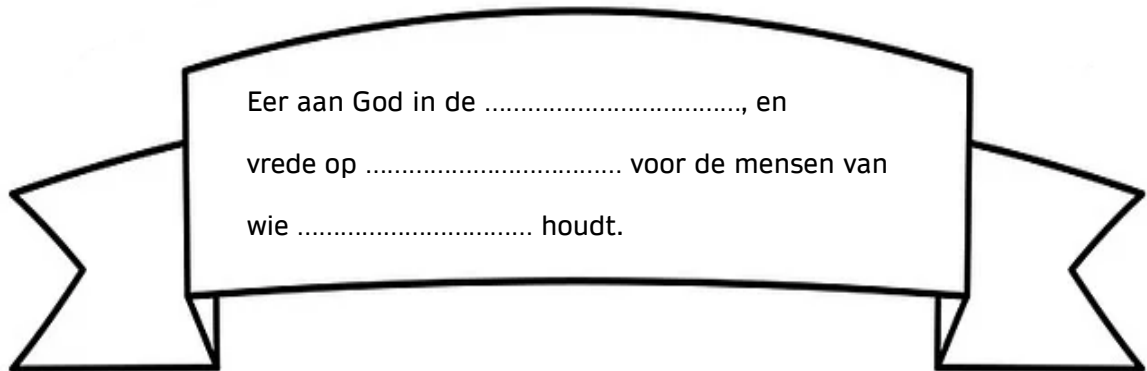
De engel waarschuwde om niet naar Judea te gaan.

Jozef verhuisde met zijn gezin terug naar de stad Bethlehem.

De profeten hadden voorspeld dat Jezus een Nazareeër zou worden genoemd.

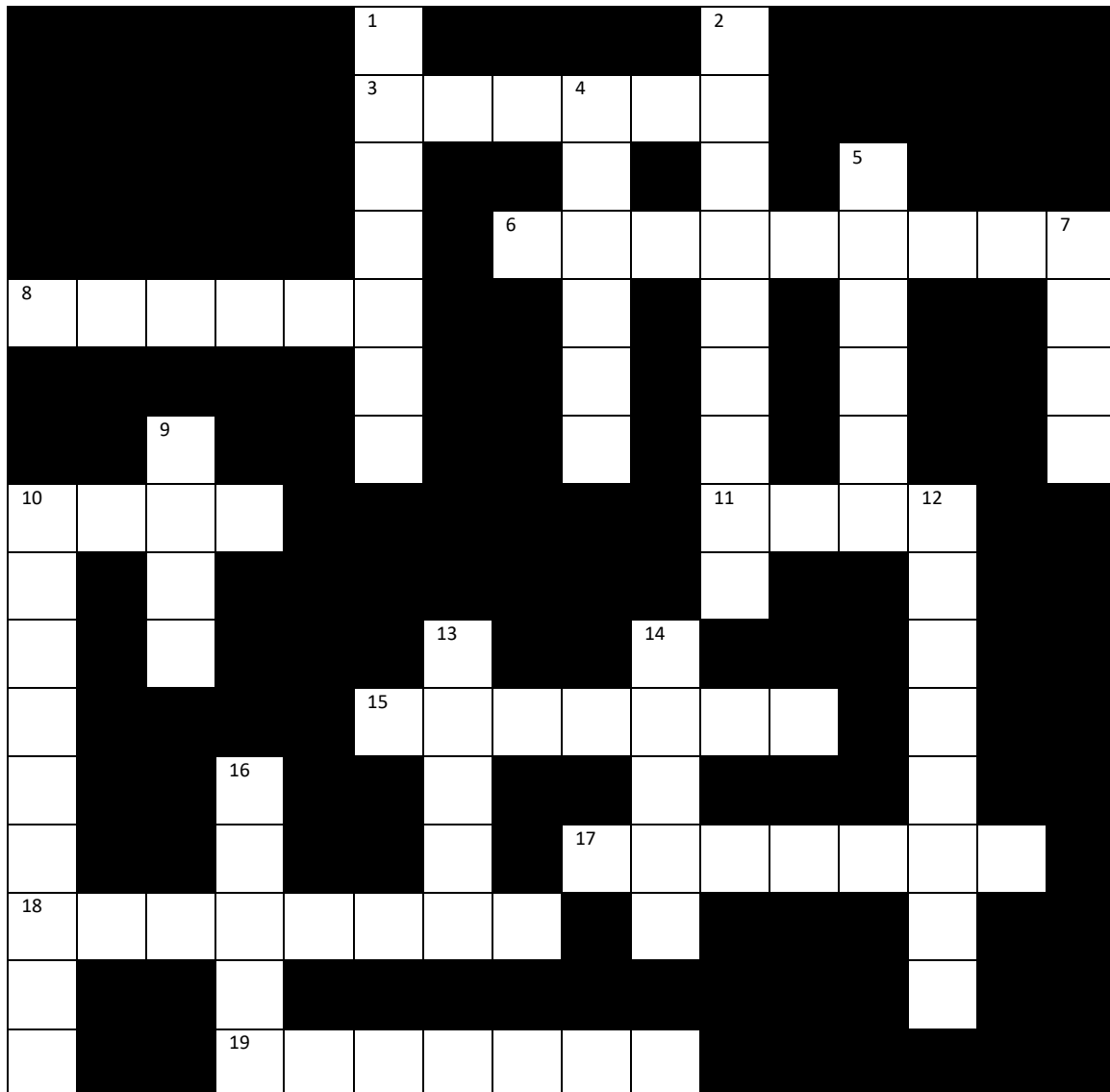
Herhaling

Vul de ontbrekende woorden aan in de hymne van de engelen.

Zet de gebeurtenissen in de juiste volgorde.

☐	De Aartsengel Gabriël vroeg aan Maria of ze de Moeder van de Zoon van God wilde worden.
☐	De drie Wijze mannen knielden neer en gaven ze Hem geschenken: goud, wierook en mirre.
☐	De herders haastten zich naar Bethlehem en vonden Maria, Jozef en de baby, die in een kribbe lag.
☐	Een engel van God verscheen aan Jozef en vertelde hem dat hij het Kind Jezus moest noemen.
☐	Jozef vluchtte met Maria en Jezus naar Egypte.
☐	Jozef, Maria en Jezus keerden terug uit Egypte en gingen in Nazareth in Galilea wonen.
☐	Koning Herodes was woedend en liet 14.000 jongetjes tot twee jaar oud vermoorden.
☐	Maria kreeg een zoon. Ze wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe.

Horizontaal

- 3 land waar Jozef, Maria en Jezus naartoe vluchtten
 6 zoon en opvolger van koning Herodes
 8 een voederbak voor dieren, waarin Jezus werd gelegd
 10 Jezus is de ... van God
 11 naam van de tuin waar Adam en Eva woonden
 15 een van de geschenken van de wijze mannen aan Jezus
 17 koning die over Judea regeerde toen Jezus werd geboren
 18 naam die betekent: "God is met ons"
 19 aartsengel die verschillende keren aan Maria en Jozef verscheen

Verticaal

- 1 de eerste mensen die Jezus kwamen aanbidden
 2 stad waar Jezus werd geboren
 4 land waarvan de wijze mannen afkomstig waren
 5 de aankondiging dat Maria zwanger zou worden van de Zoon van God heet de ... Boodschap.
 7 licht dat de wijze mannen naar Jezus leidde
 9 een van de geschenken van de wijze mannen aan Jezus
 10 hogepriester in de tempel, die Jozef de beschermer van Maria maakte
 12 stad waar Jezus opgroeide na Zijn terugkeer met Maria en Jozef uit Egypte
 13 een van de geschenken van de wijze mannen aan Jezus
 14 beschermer van Maria
 16 dier dat Adam en Eva had verleid